

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie 1.500 Mk. z dostawą do domu 1.500 Mk. z przesyłką w Polsce 1.500 Mk. w innych państwach 2.000 Mk. Za zmianę adresu dopłaca się 50 Mk.

Cena numeru **80 Mk.**

Konto czekowe P. K. O. 140.561.
Reklamacje otwarte wolne od opłaty pocztowe.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetryowy wynosi: Zwyczajnie za tekstem 40 Mk. Nadstawek 120 Mk. Nekrologa 100 Mk. Na pierwszej kolumnie 250 Mk. Przed kolumną 180 Mk. Po kolumnie i komunikaty 100 Mk. Drobne ogłoszenia, za każdy wyraz 20 Mk. w rubryce: Kupno i sprzedaż, matrymonialne i korespondencja prywatna za każdy wyraz 30 Mk. Płatki na kolumnach tekstowych po 100 Mk. za wiersz milimetryowy, szerokość 80 milim. Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50% drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 100% drożej.

REDAKCJA przy ulicy Ossolińskich 1. **ADMINISTRACJA** przy ulicy Chorążczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji otwarte codziennie od godz. 6 rano do 7 wieczór. — Adres dla telegr. „Kurjer“ Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19.

W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień“ ul. Widok 10. oraz Adm. „Gazety Lud.“ ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Afera p. Jana Bryla.

Zmuszają do mówienia.

W sobotę 23. bm. wieczorem otrzymałem następujące pismo, formą swoją, tempem i sposobem wyrokowania przypominające wyroki tajnych sądów doraźnych:

Zarząd okręgowy
P. S. L.
we Lwowie.

Do Pana
Dr. Włodzimierza Jampolskiego
we Lwowie.

Zawiadamiam Pana, że na mocy jednomyślnej uchwały Zarządu okręgowego P. S. L. Prezydentum zawiesiło Pana w prawach członka za działalność na szkodę stronnictwa, uawnioną przez umieszczenie notatki w „Kurjerze lwowskim“ Nr. 217. z dnia 23. IX. br. pod tyt. „Sprawa p. Bryla“, tendencyjnej i nieodpowiadającej stanowi rzeczywistości, oraz przedstawiło wniosek Zarządowi głównemu na wykluczenie Pana ze stronnictwa.

Lwów, dnia 23. września 1922.

Okr. Zarząd P. S. L. we Lwowie.

W zast. sekretarza, p. Henryk Dzendzel (urzędnik sekretariatu. W. J.)
J. Pawłowski, prezes.

Analogiczne pismo pojawiło się na drugi dzień tj. w niedzielę, w nar. dem. „Słowie Polskim“, w poniedziałek zaś w pravicowych pismach „Rzeczypospolitej“ i „Kurjerze Powszechnym“ w formie komunikatów Zarządu okręgowego P. S. L. Drugi podpis (w tym wypadku masywny) opiewał na nazwisko p. Jędrzeja Witosa z brodzkiego, wiceprezesa Zarządu okręgowego P. S. L. Autorem zależało widać bardzo na pośpiechu i rozgłosie, skoro — w sposób zgoła niepraktykowany — sprawę według samych siebie jeszcze niezalutowaną, a dotyczącą wykluczenia naczelnego redaktora stojącego na platformie P. S. L. „Kurjera Lwowskiego“, współredaktora i współwydawcy „Sprawy ludowej“, współpracownika, względnie b. współredaktora pism P. S. L. „Gazety ludowej“ lwowskiej i warszawskiej, członka stronnictwa od lat 16, długoletniego członka Zarządu gł. na całe państwo, obecnie członka Rady naczelnej P. S. L. ogólnopolskiej i Zarządu okr., oraz Wydziału wykon. P. S. L. na wschodnią Małopolskę — ogłaszają w obcej prasie przed ostatcznym jej — nawet we własnym mniemaniu — załatwieniem. Sprawę w ten sposób przenieśli przed forum publiczne. Sobie więc — a nie mnie — niech przypiszą, że na tem forum będzie wyjaśniona.

Najpierw kilka słów koniecznych o bezpośredniej genezie zajścia i o jego stronie prawnej. Na ostatniem posiedzeniu Zarządu okr. P. S. L. (jest to ciało duże, liczące około 70 członków, przeważnie z prowincji, zwołanie więc i zebranie wymaga co najmniej paru dni czasu) 3 bm. wraz

z p. Czapczyńskim wystąpiliśmy ostro przeciw kandydaturze p. Bryla, odinawiając mu niezbędnych w tym wypadku moralnych i intelektualnych kwalifikacji. Następstwa tego kroku nie dały na siebie długo czekać.

P. Czapczyński i ja oraz pp. Bryl i Pawłowski podpisujemy jako wydawcy i komitet redakcyjny tygodnik P. S. L. „Sprawę ludową“, organ ludowy P. S. L. na naszą prowincję. Redakcja i administracja tego pisma mieściła się dotąd w lokalu „Kurjera Lwowskiego“. Lokal ten stał się dla p. Bryla niesympatycznym, a „Sprawę ludową“ postanowił „opanować“. Dokonał tego w charakterystyczny dla siebie sposób. Przybył w asyście p. Pawłowskiego do administracji „Kurjera Lwów“. W czasie, gdy w przyległym pokoju p. Pawłowski zabawiał p. Czapczyńskiego rozmową, p. Bryl spakował adresy „Sprawy“, decydując o faktycznym posiadaniu pisma, do worka. P. Czapczyński, spostrzegłszy co się dzieje, zastrzegł się przeciw samowolnemu rozporządzeniu się przez p. Bryla tem, o czem decydować mają prawo tylko wszyscy czterej współwydawcy, lecz p. Bryl nieczekając końca dyskusji, wybiegł z workiem. P. Czapczyński rzucił mu na pożegnanie słowo: „złodziej“.

Na drugi dzień 9. bm. p. Czapczyński, kierownik „Sprawy ludowej“, udał się do nowego lokalu stronnictwa przy ul. Trzeciego Maja 12., gdzie p. Bryl ulekuował swą „zdobycz“. W trakcie pod-

nieconej rozmowy p. Czapczyński razwa! p. Bryla „oszustem i złodziejem“ i dwukrotnie go wy-policzkował. P. Bryl nie zażądał satysfakcji. Zajście rozegrało się w obecności kilkunastu osób, personalu i interesentów i przypadkowo obecnych, nie miało więc charakteru poufnego, wieści o niem przedostały się na miasto, aż znalazły wyraz w druku w „Kurjerze powszechnym“, następnie w „Słowie polskim“ i in. pismach.

Pod wpływem nieprzyjemnego dla p. Bryla obrotu wypadków, zwołał p. Pawłowski, przyjaciel i narzędzie p. Bryla, prezes Zarządu okr. P. S. L. na wsch. Małopolskę, zebranie Wydz. wyk., składającego się z kilkunastu osób dla „wyrównania“ różnic na 18 bm. Szereg zebranych poddał postępowanie p. Bryla dosadnej krytyce, a ja, zwróciwszy uwagę na to, że w podobnych warunkach nie można być pewnym swej własności, że przed lokalem „Kurjera“ należałoby umieścić policjanta i kazać mu specjalnie uwagę zwracać na pewne osoby — i że metody p. Bryla podpadają pod kategorię faktów, opisywanych w kronice krymi-

(Ciąg dalszy na str. 2)

J. Weinfeld.

ROCZNIK POLSKI 1922.

193 tablice statystyczne, obrazujące i. obszar i ludność, II. Życie duchowe, III. Życie gospodarcze, IV. Życie społeczne Polski.

Z alfabetycznego spisu przedmiotów, omawianych w Roczniku:

S. Sady. Sanitarne stosunki, Sady. Sejm, Semnaria nauczycielskie, Serwituty likwidacja, Sezonowa emigracja, Sędziowie, Siarkowy kwas, Silniki, Skony, Śląsk Cieszyński: podział Śląsk Górny: obszar, ludność, miasta, gminy, obszary dworskie, gęstość, język, plebiscyt, górnictwo hutnictwo. Słońce, Słuchacze szkol wyższych, Służba rolnicza, Śmiertelność (przeciętne między narodowe) niemowląt, dzieci itd.

Cena egz. broszur. M. 7500, w pół płótno M. 8200

Nakład Książnicy Polskiej — Tow. Naucz. Szkół wyższych — Warszawa. Nowy Świat 59, Tel. 223—65 (Księgarnia) 147—62. (Zarząd) 115—47, (Hurt) — dla Księgarzy 1312 1301

Dr. JÓZEF BUZEK
Główne zasady polityczne
Ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu
Studjum krytyczno-porównawcze z 2 tabelami (r. I. Prawdopodobny wynik wyborów według różnych systemów wyborczych, Nr. 2 obszar i ludność okręgów wyb. rezych i I. mapa okr. gów wyborczych.
Cena m. 4000 + 20 proc. dołatką drożyznian.
Nakład Książnicy Polskiej: T. N. S. W. Warszawa, Nowy Świat 59. 1 03

Oddział Likwidacji Demobilu Wojskowego „DEMAT“ w Warszawie
sprzedają: odpadki białostockie uprząż, wagi, siławki, drut, linki, sanie i planina
Zniszczone ubrania białeżne, odpadki bawełniane i materiałowe, szerść bydlęca i szmaty
Garnitury traktorowe, lokomobile, młocarnie i silnik
Transto motory trójfazowe, izolatory, motory benzynowe.
Fabrykę gwoździ

2x9
Szczegóły: **„DEMOBIL“ zeszyt 47-my.**
Termin składania ofert 11. października 1922 r.

w Łodzi.
w Łucku.
we Lwowie.
w Krakowie.

minalnej i politycznej, użyłem pod adresem p. Bryła tych słów: „Wyrażam się w formie dyplomatycznej, ale w myśli określam to w sposób bardzo skrajny. Bardzo byłbym p. Bryłowi zobowiązany, gdyby zechciał wyciągnąć z tego jak najostrejsze konsekwencje. Wątpię jednak, czy to uczyni”. Przewidywania moje były słuszne; p. Brył poikał krytykę, adresów nie zwrócił, a obecnie szuka — w charakterystyczny dla siebie sposób środków i kruczków, by „Sprawę ludową” ostatecznie dostać w swoje ręce.

Na wspomnianem zebraniu uchwalono p. Czapczyńskiemu pełne zaufanie i wezwanie, by dalej „Sprawę ludową” kierował, sprawę postępków p. Bryła postanowiono oddać sądowi partyjnemu w Warszawie. Pod koniec posiedzenia, już w mojej nieobecności — przyniósł ktoś „Kurier powszechny” z opisem zajścia. Z kurtuazji, dla zatarcia złego wrażenia, przy wstrzymujących się od głosowania, uchwalono p. Bryłowi votum zaufania „ze względu na ataki”.

W dwa dni potem ukazała się w formie komunikatu w pismach lwowskich wyłącznie ta ostateczna uchwała, poprzednie pp. Brył i Pawłowski pominięli milczeniem.

Tego rodzaju publikacja uchwał, moim zdaniem była i jest dla stronnictwa nad wyraz szkodliwa. Sprawa przedostała się do publicznej wiadomości. Opinia wiedziała już o przywłaszczeniu sobie adresów i o czynnym zajściu. Wyrwana z całokształtu uchwała mogłaby być w opinii wywołać wrażenie, że środowisko P. S. L. niedostatecznie reaguje na fakty, pod względem moralnym co najmniej podejrzane. Z tego powodu, pod naporem konieczności, w nrze „Kuriera” z 23. bm. w formie możliwie oględnej podałem resztę uchwał do wiadomości.

Na drugi dzień otrzymałem zacytowany na wstępie „dekret”.

Sformułowany on jest, o ile o stronę prawną idzie, w sposób co najmniej lekkomyślny. „Wina” moja nie została sprecyzowana, nikt mnie nie zapytywał, czy jestem autorem notatki w „Kurjerze”, nie badano jej prawdziwości i szkodliwości. „Wyrok” zapadł zaocznie — „podsądnego” zazwyczaj się przysłuchuje — i podany został natychmiast do publicznej wiadomości. Pismo, wystosowane do mnie nie ma mocy prawnej. „Zawieszenia w prawach członka” statut P. S. L. nie przewiduje. Prawo wykluczenia przysługuje Zarządowi gł. z własnej inicjatywy lub na mocy propozycji ciała niższego — Koła miejsc., Zarządu pow., Zarządu okręgowego. Podpisany na doręczonym mi oryginale p. Dziedzic nie ma prawa jako płatny urzędnik podpisywać aktów za sekretarza prezydium, którym jest p. Czapczyński. Dziwnym wydać się może fakt, że w komunikacie, rozesyłanym pismom, podpisany jest — pismem maszynowym — p. Jędrzej Witos, który podobno w tych dniach wogóle nie pojawiał się we Lwowie i dlatego pism własnoręcznie nie mógł podpisać. Nie podano również dnia, w którym miało odbyć się posiedzenie Zarządu.

Ale to są wszystkie drobiazgi w zestawieniu z faktem, że cała rzekoma uchwała Zarządu okręgowego została przez p. Pawłowskiego na użytek p. Bryła sfalszowana. Wystarczy sobie przypomnieć, że powód uchwały — artykuł „Kurjera” — pojawił się 22. bm., a uchwała „zawieszająca” Zarządu okr. rozesyłana została już 23. bm. Miedzy 22, a 23, wiec w tajemniczy i jakiś, błyskawiczny sposób rozesyłano zaproszenia do 70 członków zarządu, rozmieszczonych po całej prowincji członków zarządu, (p. Czapczyńskiego i mnie nie zaproszono), zebrano ich we Lwowie i skłoniono do powzięcia „jednomyślnej” uchwały. Pp. Brył i Pawłowski powinni się podać o patent na wynaleziony przez siebie sposób nowej, błyskawicznej komunikacji pocztowej i osobowej.

Nie udiekajmy się jednak do tłumaczeń, graniczących z cudownością. Rzecz jest prosta: posiedzenia Zarządu okr. ani uchwały żadnej nie było. P. Pawłowski w interesie p. Bryła i swoim własnym nadużył firmy stronnictwa, na spółkę z p. Bryłem — jako sędziowie we własnej sprawie — przeprowadził „śledztwo”, wydali „wyrok” i podszywając się pod firmę Zarządu okr. podali go do publicznej wiadomości, by pozbyć się co prędzej niewygodnego dla nich (zaszczytne to dla mnie stwierdzenie) człowieka. Fałszerstwo to, to dalsze ogniwo w chlubnej praktyce pp. Bryła i Pawłowskiego, praktyce, która każdego uczył,

wego człowieka zmusza do tego, by dążył do wyeliminowania ich poza nawias życia politycznego. Tem stwierdzeniem wstępiliśmy w tej, pozornie osobistej, a przecie ogólnej i to bardzo poważnej a smutnej sprawie, na teren ogólny, wyświetlający głębsze podłoże konfliktu. O tem jutro.
Dr. Włodzimierz Jampolski.

Przegląd światowy.

REZULTAT KONFERENCJI „WSCHODNIEJ”. ZGODA ANGLO-FRANCUSKA.

Konferencja, zajmująca się sprawą wschodnią, została zakończona 24. bm. zredagowaniem wspólnego zaproszenia sprzymierzonych, podpisanego przez Poincarę, Curzona i Sforzę, które będzie natychmiast wysłane do rządu Angory. Nota powyższa zaprasza rząd Angory do bezwzględnego wysłania przedstawiciela na zebranie do Wenecji lub też gdziekolwiek indziej, na które zostały również zaproszone Anglia, Francja, Włochy, Japonia, Rumunia i Jugosławia. Nota zaznacza, że przedmiotem obrad byłoby przeprowadzenie rokowań, mających na celu zawarcie ostatecznego pokoja między Turcją a Grecją i państwami sprzymierzonymi. Sojusznicy będą w czasie rokowań chętnie popierali na konferencji sprawę przyznania Turcji Tracji aż po Marycę, łącznie z Adrianopolem, pod warunkiem, że kemaliści nie wtargną do strefy neutralnej. Traktat będzie zawierał zarządzenia, mające na celu demilitaryzację pewnych stref dla zapewnienia skutecznej opieki Ligi Narodów, wolności Dardaneli, morza Marmara i Bosforu, wreszcie obrony mniejszości rasowych i religijnych. Wojska sojusznicze opuszczą Konstantynopol, skoro tylko traktat wejdzie w życie. Francuskie koła polityczne wyrażają żywe zadowolenie z powodu wyniku trzydniowych obrad paryskich. Koła te uważają dzień dzisiejszy za dobroczynny dla pokoju, dla prestige'u sojuszników i skutecznego ich działania, skoro doprowadziły do zgody w sprawie skomplikowanego problemu wschodniego, który przez tyle lat pozostawał w zawieszaniu. Zgoda ta uwydatniła się w wspólnej nocy sojuszników do Turcji i to nie tylko w formie zaproszenia, lecz zawiera istotne ko-

rzyści, jakie się Turcji przyznaje. Sądząc o wrażeniu, jakie fakt ten wywołał wśród reakcyjnych w Paryżu, można spodziewać się skierownicze sfery Angory uznają korzyści strony traktatu sevrskiego i w ten sposób się cały konflikt będzie ostatecznie usunięty, jeżeli tylko kemaliści dadzą dowód roztropności i umiarkowania. Koła dyplomatyczne oświadczają, że zostało w zupełności usunięte niebezpieczeństwo, jakie groziło dyplomacji francuskiej, czy też w razie konieczności zajęcia wrogiego stanowiska wobec Turcji, czy też oddalenia się od sojuszników, a naprężenie stosunków francusko-angielskich, będące następstwem zarządzeń, wziętych w pierwszych dniach w Londynie i Paryżu, znikło całkiem skutkiem układu, zwanego dzięki lojalnym wysiłkom tych państw, które brały udział w rokowaniach. Układ przyczynił się do usankcjonowania polityki pokojowej, sprawiedliwej i szlachetnej, przez jednogłośnie zgodę sojuszników w sprawie uznania wolności i zdolności do życia oraz w sprawie uszczerbienia jej do grona ludów cywilizowanych.

AMERYKA MIĘSZA SIĘ W SPRAWY EUROPEJSKIE.

(c.) W Stanach Zjednoczonych zauważają, że dale powolna ewolucja w kierunku współpracy z Europą nad kwestiami ekonomicznymi. Niektóre pisma amerykańskie mówią nawet o redukcji dążeń koalicyjnych. „Daily Mail” zauważa, że strony Waszyngtonu nie jest to zmiana polityki, jest to odpowiedź na zmianę w usposobieniu państw europejskich bardziej skłonnych do kompromisu. Jednak o żadnej akcji nie może być mowy przed wyborami listopadowymi. „Daily Mail” dowiaduje się również, że Poincaré zamierza wysłać wkrótce notę do Stanów Zjednoczonych zapraszającą na konferencję ekonomiczną. Prezydent Harding uważa jednak, że konferencja ta będzie niemożliwą, jak długo synodus wewnętrzna Stanów Zjednoczonych pozostanie krytyczna. „Daily Mail” zastrzega się przed twierdzeniem, że Cox, Morgentau lub pułk. Hoover reprezentują opinie Białego Domu, są oni od niego zupełnie oddaleni. Natomiast „N. York Herald” i „Chicago Tribune” nie wierzą w Ameryki.

Sejm kończy prace.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Wczorajsze posiedzenie Sejmu wypełnione było sprawami projektów skarbowych, które naogół przeszły w myśl dezyderatów rządowych. Usiłowania prawnicy podstawienia nogi projektom rządowym nie znalazły większości. Naogół posiedzenie przeszło spokojnie, wśród dyskusji rzeczowej. O tem, którego dnia zakończy się sesja sejmowa zadecyduje jutrzejsze posiedzenie konwentu, albowiem niektóre kluby domagają się, aby załatwiono sprawę ustawy o uposażeniu urzędników. Czy ta sprawa załatwiona będzie w sensie negatywnym, czy też pozytywnym, wątpliwe należy, by wpłynęło to na przedłużenie się sesji sejmowej, albowiem na jutrzejszy porządek dzienny przewidziane są przeważnie sprawy zgłoszone w komisjach, a więc nie wymagający dłuższej dyskusji sejmowej. Nawet sprawa samorządu nie będzie przedmiotem dłuższej dyskusji, albowiem jak już donosiliśmy, została ona uzgodniona w komisji konstytucyjnej.

W każdym razie, czy sesja zakończy się jutro czy też pojutrze na środe na godz. 20-tą zaprosił prez. min. Nowak do siebie prezydium Sejmu na obiad pożegnalny, zaś o 22 wieczorem: w apartamentach prezydium rady ministrów odbędzie się raut pożegnalny, w którym wezmą udział przedstawiciele Sejmu, rządu, prasy i sfer społeczeństwa.

Warszawa. (PAT.) Posiedzenie Sejmu 340. 25. września br. Pos. Kiernik prosił o umieszczenie na porządku dziennym sprawy zmiany uposażenia sędziów i prokuratorów, jakoteż ustawy o podwyższeniu kapitału zakładowego państwowego Banku Rolnego. Marszałek Sejmu przychylił się do pierwszej prośby.

ZWROT ZATAJONEJ CENY OBJEKTÓW PRZEDAŻNYCH.

Pos. Hartglas referował ustawę w sprawie skutków prawnych zatajenia części ceny umów o sprzedaż lub zamianę. Rząd postanowił wymierzać wysokie kary pochłaniające całą ukrytą część ceny, wzgl. unieważnić tę część umowy, która zawiera zgodę stron na zapłacenie wyższej ceny. Nabywcy przysługują prawo żądać od sprzedawcy zwrotu tego co zapłacił ponad ujawnioną cenę, w ciągu 4 miesięcy, skarbowski zaś przysługują to prawo w ciągu 10 lat. Jeżeli skarb wyprzedził nabywcę, to ten ostatni traci swoje prawa. Ustawę uchwalono w 2 czytaniu. Po referacie pos. Hartglasa przyjęto jesszede drugą ustawę w tej samej sprawie, mianowicie w przedmiocie ustalenia wartości, celem wymiaru opłat stempowych. Trzecie czytanie obu tych ustaw odłożono do następnego posiedzenia.

KOMISJA KONTROLUJĄCA DŁUGI PAŃSTWA.

Następnie przystąpiono do ustawy o kontroli nad długami państwa, z której zdawał sprawę pos. Loewenstein. Zgodnie z konstytucją ustawa przekazuje kontrolę nad długami państwa osobom komisji składającej się z 7 członków i 3 zastępców, wybieranych przez Sejm i Senat. Pełnia ona obowiązki bezpłatnie, a odpowiedzialni są przed Sejmem, wzgl. Senatem. Ustawę przyjęto w 2 i 3 czytaniu.

POWIEKSZENIE KREDYTU SKARBU PAŃSTWA.

Pos. Weinzieher referował ustawę skarbową o dalszej emisji biletów PKKP i o kredycie skarbu państwa w PKKP. Mowca omawiał dotychczasowy stan zadłużenia skarbu państwa

PKKP., z czego wynika, że w dniu 18. września zadłużenie państwa w PKKP. wynosiło 314 miliardów mk. Obecnie idzie o zatwierdzenie zadłużenia dotychczasowego 314 miliardów, oraz przyznanie kredytu do wysokości 370 miliardów. Jednocześnie ponieważ PKKP. nie posiadała innych źródeł kredytu, jak drukowanie nowej emisji biletów, jest zrozumiałe, że musimy dozwolona w ustawie z r. 1920 kwotę 180 miliardów podnieść do 350 miliardów. Ta druga ustawa zawierająca odpowiednio uposażenie dla PKKP. jest logiczną konsekwencją pierwszej, która mówi o powiększeniu kredytu skarbu państwa w PKKP.

Po przemówieniu pos. Weinziehera w głosowaniu przyjęto ustawę o dalszej emisji biletów 125 głosami przeciw 73. poczem przyjęto także w 3 czytaniu ustawę, a następnie w 2 i 3 czytaniu uchwalono ustawę o kredycie skarbu państwa w PKKP.

ZASADA FRANKA ZŁOTEGO.

Dalej przystąpiono do ustawy w sprawie uzupełnienia dawniejszej ustawy o nazwie monet polskiej, tudzież łącznie z tem do ustawy o 8 proc. pożyczce złotej. Pos. Buzek referował pierwszą z tych ustaw. Niema ona hymajmniej na celu zaprzeczenia nowej waluty polskiej. Znaczenie jej wyjaśniła się jedynie w związku z ustawą o pożyczce, która opieka częściowo na franki złote, przy czem złoty polski nominalnie zrównano z tym frankiem. Według tej ustawy zatem, 900 gr. szereg złota ma odpowiadać 3100 markom polskim. Jeżeli jako podstawę naszej waluty obrać franka złotego, to stało się to zarówno z względów politycznych, jak i ekonomicznych.

ZŁOTA POŻYCZKA WEWNĘTRZNA.

Następnie pos. Weinzieher referował ustawę o 8 proc. pożyczce złotej. Mowca wywodził: Musimy się uciec do takiej pożyczki wewnętrznej, która by miała powodzenie. Zadanie to rozwiązał min. Jastrzębski, przedkładając projekt pożyczki, będącej dobrym interesem dla nabywcy, a nie opartym wyłącznie na jego dobrej woli i patriotyzmie. Ponieważ marka nasza może jeszcze spaść przed pożyczką powinna opiewać częściowo na złote polskie równe frankom złotym. W takich warunkach przy ewentualnym spadku marki nabywca poniesie wprawdzie stratę na odcinku markowym, ale zrównoważy się na odcinku złotym i odwrotnie. Ta kombinacja obu walut asekurowuje nabywcę i skarb. Niesłuszny jest zarzut, że w razie nieudania się projektu obniży to nasz kredyt zagraniczny. Ponieważ projekt ten zawierał o wysokości pożyczki, komisja budżetowa wstawiła ustęp pierwszy, a wysokość emisji określiła Rada ministrów na wniosek ministra skarbu. Komisja postanowiła też, że procent będzie płatny wedle kursu przeciętnego na giełdzie warszawskiej z ostatniego miesiąca przed terminem płatności kuponów. Pożyczkę zabezpiecza się całym zapasem kruszcowym w PKKP.

Mowca oświadcza, się przeciw takiej ustawie, która by oznaczała już dzisiaj zawartość złota w przyszłym złotym polskim i jest za zmianą paragrafu, tj. za wyrzuceniem słów „złoty polski” i innych postanowień projektu. Zamiast tego należy wstawić słowa: „złoty frank”, według konwencji łacińskiej. Co do ustawy, to musimy ją przyjąć, aby na krótki czas zahamować drukowanie banknotów, lecz należy zmienić artykuł 3.

Następnie obszernie przemówienie wygłosił pos. Diamand. Następnie pos. Majewski wniósł poprawkę do art. 3. ustawy o pożyczce 8 proc., domagając się, aby pożyczka zabezpieczona była na całym majątku Rzeczypospolitej, a nie tylko na zapasie kruszcu. Pos. Diamand zgłosił poprawkę do ustawy o nowej monecie, aby 1 złoty równał się jednej 31-tysięcznej kilograma złota. Na wypadek odrzucenia tego wniosku, aby relacja była ustalona na 1—6200, tj. 1 złoty polski równa się 6200 franka. Po wywodach sprawozdawców pp. Buzka i Weinziehera głosowanie odroczone do jutra.

REFERATY POS. KIERNIKA.

Następnie przyjęto 2 ustawy w 2 i 3 czytaniu referowane przez pos. Kiernika. Pierwszą dotyczącą uposażenia sędziów i prokuratorów, a równocześnie dodatków starszościwa i drugą dotyczącą podwyższenia kapitału zakładowego pań-

stwowego Banku Rolnego z 200 milionów na 5 miliardów, który rząd wpłaci w przeciągu 2 lat.

Posiedzenie zakończono o godz. 10.10 wieczorem. Następną odbędzie się jutro o g. 3 popoł.

Na porządku dziennym między innymi: Głosowanie nad ustawami finansowymi i sprawa samorządu dla województw wschodniej Małopolski.

PROJEKT PRZEDŁUŻENIA OBRAD SEJMU.

Warszawa. (PAT.) 25 Na żądanie wicemarszałka Sejmu, Osieckiego, zwołuje marszałek jutro rano konwent seniorów w celu omówienia sprawy przedłużenia obrad Sejmu w związku z koniecznością rozważenia ustawy o uposażeniu urzędników państw., rozbudowie iniastr itd.

Górny Śląsk wybiera posłów do Sejmu.

WYNIK WYBORÓW DO SEJMU ŚLĄSKIEGO.

Warszawa. (AW.) Wynik wczorajszych wyborów, według dotychczasowych wiadomości przedstawia się następująco: W powiat. Pszczyńskim i Rybnickim głosowało na listę polską 28.871, na niemiecką 5.862, komunistyczną 176, żydowską 68.

W powiatach Katowickim na polską 75.547, na niemiecką 38.075, komunistyczną 4.008.

W pow. Świętochowskim, Tarnogórskim i Lublinieckim na polską listę 61.724, na niemiecką 36.994, na komunistyczną 3.398.

W Katowicach mieście na listę polską 4.848, na niemiecką 10.562, na komunistyczną 370.

Z pośród list polskich największą ilość głosów uzyskał blok narodowy, bo 90.000, P. P. S. 40.000, N. P. R. 36.000, P. S. L. 3.500.

Lista niemiecka (tj. niemiecka partja katolicka, narodowa i socjalist.) osiągnęli ogółem 90.000. Komuniści 7.000 głosów. Ostateczne wyniki wyborów w okręgu drugim i trzecim wiadome będą 25. bm. wieczorem, w pierwszym okręgu dopiero we środę.

WYNIKI Z OKRĘGU KATOWICE—RUDA.

Katowice. (PAT.) 25/IX. Głosowanie w okręgu katowicko-rudzkim, według nieurzędowych danych, dało następujące wyniki: Blok narodowy otrzymał 22.183 głosów, niem. Volkspartei 13.363, N. P. R. 12.524, niem. socjaliści 12.157, P. P. S. 12.132, Katowitzer Volkspartei 9.399, komuniści 3.774, P. S. L. 740. (Wynik ten odpowiada charakterowi miejsc głosowania i rodzajowi zatrudnienia wyborców. W okręgach wiejskich stosunek przesunie się wybitnie na korzyść P. S. L., N. P. R. i P. P. S.).

WYBORY ODBYŁY SIĘ SPOKOJNIE.

Katowice. (AW.) Przebieg wyborów do Sejmu na G. Śląsku miał charakter zupełnie spokojny. Przed lokalami biur wyb. tworzyły się przez cały dzień do godziny 8. wieczorem kolejki głosujących zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Wszystkie warstwy ludności brały udział w wyborach. — Niemcy stawili się również licznie.

Powiększenie niestałych członków Rady Ligi Narodów.

Genewa. (PAT.) 25. Na dzisiejszem plenarnem posiedzeniu Zgromadzenia Ligi La Pointe zdał raport z uchwały komisji o podwyższeniu liczby niestałych członków Rady Ligi z 4 na 6. Przeciw powiększeniu liczby członków niestałych wypowiedział się delegat holenderski Struicken. W głosowaniu rezolucję komisji przyjęto 35 głosami przeciw 1 głosowi holenderskiemu. Następną plenarną posiedzenie odbędzie się jutro. Na porządku dziennym kwestja rozbrojenia.

NINCIC KANDYDATEM DO RADY LIGI NAR.

Genewa. (AW.) Wbrew pogłoskom, jakoby mała ententa wysuwała do Rady Ligi Narodów kandydaturę Benesza i Nincica informują tu, że zdecydowała się ona wydelegować do Rady Ligi tylko Nincica. Kraje skandynawskie wysłały do Rady Ligi Brantinga.

Z RADY MINISTRÓW.

Warszawa. (PAT.) 25. Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 25. bm. odbytem w gmachu sejmowym przyjęła uchwałę na wniosek min. spraw wewn. w sprawie ratyfikacji polsko-austriackiej konwencji handlowej i konwencji w sprawie handlu kobietami i dziećmi, oraz wniosek ministra rolnictwa w sprawie zmiany ustawy z dnia 17. grudnia 1920 r. o przyjęciu na własność państwową ziem w niektórych powiatach Rzeczypospolitej.

PODPISANIE KONWENCJI SANITARNEJ MIĘDZY POLSKĄ A CZECHOSŁOWACJĄ.

Warszawa. (PAT.) 25. Min. spraw zagr. komunikuje, że d. 23. bm. podpisana została w Warszawie pomiędzy Polską a republiką czechosłowacką konwencja sanitarna i konwencja o wzajemnem dopuszczeniu lekarzy do praktyki. Ze strony polskiej podpisali konwencję dr. J. Makowski i dr. Tränkner, ze strony Czechosłowacji pos. czesko-słowacki w Warszawie Prokop Kara.

SPRAWA NOT KRIESSA.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Komisja polsko-niemiecka do spraw Kriessa, obradująca w Dreźnie, odroczyła swoje posiedzenia do czasu skontrolowania materiału. W rokowaniach ujawniła się różnica zdań co do warunków, na jakich fundusz P. K. K. P. znajdujący się w bankach niemieckich ma być zwolniony od aresztu, nałożonego nań przez rząd Rzeszy niemieckiej, ustalono jednak ostatecznie, że ani na Rzeszy, ani na P. K. K. P. nie ciąży obowiązek zamiany uot Kriessa na marki niemieckie.

POWRÓT MIN. DAROWSKIEGO Z G. ŚLĄSKA

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Dziś wraca do Warszawy z G. Śląska minister pracy i opieki społecznej p. Darowski, który przed kilku dniami delegowany był tam przez radę ministrów dla wydania na miejscu rozporządzeń celem sanacji stosunków miejscowych. Po powrocie min. Darowskiego nastąpi dopiero decyzja, czy prezm. Nowak uda się w tow. min. skarbu Jastrzębskiego na G. Śląsk, czy też nie.

ZAWARCIE UMOWY HANDLOWEJ FRANCUSKO-ROSYJSKIEJ.

Paryż. (AW.) „Unitad Telegraph” donosi, że w następstwie podróży Heriota do Rosji przyszło do zawarcia umowy gospodarczej francusko-rosyjskiej na wzór analogicznej umowy sówietów z Anglią. W Paryżu zostanie utworzona stała rosyjska komisja gospodarcza, która oficjalnie rokować będzie z rządem francuskim we wszystkich kwestjach dotyczących handlu z Rosją. Ma ona równocześnie przygotować grunt dla przyszłego przedstawicielstwa dyplomatycznego sówietów w Paryżu. Prawdopodobnie rząd sówietów uznał własność prywatną cudzoziemców w Rosji.

Konferencje prez. Nowaka. Warszawa. Prez. min. Nowak przyjął wczoraj kardynała prymasa Dalbora, a następnie posła polskiego w Londynie dra Wróblewskiego, z którym odbył dłuższą konferencję. (Tel. wł.) (G.).

Z komisji sejmowych.

Warszawa. (PAT.) Komisja oświatowa przyjęła nowelę do ustawy o szkołach akademickich z 13. VII. 1921.

Komisja komunikacyjna przyjęła wniosek ratyfikacji umowy kolejowej polsko-czeskiej z 24. IX. 1920.

SPROSTOWANIE TEKSTU KONSTYTUCJI.

Komisja konstytucyjna przyjęła sprostowanie do art. 66. i 77. ustawy konstytucyjnej, w formie następującej rezolucji: Sejm ustawodawczy wzywa marszałka Sejmu do sprostowania tekstu art. 66. ustawy konstytucyjnej przez umieszczenie po wyrazie: „zespolenie” wyrazów: „w miarę możliwości”. Sejm ustawodawczy wzywa marszałka Sejmu do sprostowania art. 77. ustawy konstytucyjnej przez zastąpienie wyrazów: „w drugiej instancji” wyrazami „w pierwszej instancji”.

OGŁOSZENIA RZESZY NIEMIECKIEJ.

Komisja prawnicza przyjęła projekt ustawy o umieszczaniu w „Monitorze Polskim” tych ogłoszeń, które w Rzeszy niemieckiej ogłaszane są w „Orędowniku” Rzeszy niemieckiej lub w „Orędowniku” państwa niemieckiego.

WYKONYWANIE REFORMY ROLNEJ.

Komisja rolna przyjęła w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy uzupełniającej ustawę o wykonywaniu reformy rolnej z 15. VII. 1920. Projekt przewiduje wykup majątków niemieckich na kresach zachodnich przez drobnych rolników i instytucje parcelacyjne. Dalej przyjęła komisja projekt ustawy o ochronie lasów w b. dzielnicy pruskiej. Ustawa ta rozciąga się i na lasy prywatne. Następnie przyjęto wniosek nagły posłów P. S. L. w sprawie wydania noweli o wstrzymaniu eksmisji dzierżaw gruntów zajętych pod budowę i położonych w obrębie kresów wschodnich.

UPOSAŻENIE URZĘDNIKÓW PAŃSTW.

Komisja skarbowo-budżetowa obradowała w obecności ministra skarbu. Przew. poseł Osiecki zaznaczył na wstępie, że komisja nie otrzymała jeszcze z druku projektu ustawy o uposażeniu funkcjonariuszy państwowych i wojskowych oraz sędziów i prokuratorów, wskutek czego sprawa ta nie mogła być wzięta pod obrady tejże komisji. Celem załatwienia tej sprawy zwróciła się komisja do marszałka Sejmu, aby zwołał na jutro posiedzenie konwentu seniorów, by on zdecydował przedłużenie obrad sejmowych po za wtorek 26. bm.

Pos. Osiecki konferował w tej sprawie z marszałkiem i jutro o godz. 10 zostanie prawdopodobnie zwołany konwent seniorów.

Dla rozpatrzenia projektu wybrano podkomisję, w skład której weszli posłowie Kiernik, Adam Wójcicki, Smulikowski, Rajca, Woźnicki, ks. Kaczyński i Rauch. Referować będzie ten projekt poseł Goddek.

PODWYŻSZENIE OPŁAT OD WÓDKI O 400 RAZY.

Następnie rozpatrywano wniosek nagły kilku klubów w sprawie podwyższenia opłat konsumcyjnych w Małopolsce od wódki i piwa na rzecz wydziału samorządowego. W myśl referatu posła Kędziora uchwalono opłaty te podwyższyć od wódki 400 razy, a od piwa 100 razy.

Następnie przyjęto ustawę w przedmiocie podwyższenia dodatków za wysługi lat na rzecz sędziów i prokuratorów.

Dalej przyjęto projekt ustawy w przedmiocie zmian odnośnie do podatku gminnego i gruntowego na kresach, zmierzającego do nadania rządowi w tym względzie odpowiednich pełnomocnictw.

SUBWENCJA RZADOWA DLA OPERY WARSZ.

Z kolei przyjęto rezolucję, referowaną przez posła Diamanda, a wzywającą rząd do udzielenia subwencji operze warszawskiej.

Dalej przychyliła się komisja w myśl referatu posła Kiernika do uchwały komisji rolnej w sprawie podwyższenia kredytu Bankowi rolnemu do 5 miliardów marek

ROZBUDOWA MIAST.

Wreszcie przystąpiła komisja do obrad nad projektem ustawy o rozbudowie miast. Projekt ustawy został w myśl wniosku specjalnego podkomisji częściowo przyjęty. Po dyskusji nad następnymi art., obejmującymi finansowanie rozbudowy za pomocą obligacji specjalnie na ten cel wypuszczonych, a następnie dyskontowanych

przez P. K. K. P., oświadczył min. skarbu, że gotów jest udzielić kredytu 20 miliardów marek polskich, nisko oprocentowanego. Wobec tego oświadczenia dyskusję przerwano i polecono podkomisji przyjść z nowymi wnioskami na jutrzejsze posiedzenie komisji skarbowo-budżetowej.

Wielka Turcja powstaje.

Zwycięstwo francuskiej myśli politycznej.

Państwa sprzymierzone zapraszają rząd turecki na rokowania po owo. Wzajemnie za przynajmniej Tracji i Adrianopola koalicja żąda wolności Dardaneli, Boforu i m. Marinara. Porozumienie francusko-angielskie wytęża o ciężką próbę

NOTA POKOJOWA ENTENTE'Y DO TURCJI.

Konstantynopol. (PAT.) 25. Havas. Wysocy komisarze państw sprzymierzonych złożyli wielkiemu wezyrowi, a następnie przedstawicielowi rządu angorskiego notę z prośbą o wysłanie delegatów na konferencję w celu przeprowadzenia rokowań pokojowych między Turcją a Grecją i państwami sojuszniczymi.

LORD CURZON DOBREJ MYŚLI.

Londyn. (PAT.) 25. Dziś przybył tu Lord Curzon z Paryża. Oczekującym go dziennikarzom oświadczył on, że spodziewa się, iż nota wystosowana do Turcji będzie początkiem ostatecznego rozwiązania kwestii wschodniej.

GRECJA ZASKOCZONA NOTĄ.

Ateny. (PAT.) Havas. 25. Pełnomocny minister francuski złożył min. Kalogeropoulos tekst

zaproszenia, wystosowany do Kemala Paszy. Rada ministrów zbierze się prawdopodobnie w nocy dla omówienia sytuacji. Prezydent Rady ministrów odbył konferencję z królem. Decyzja konferencji paryskiej, która dzienniki ogłosiły bez komentarzy, wywarła we wszystkich kołach niezwykle przygnębiające wrażenie. Zgromadzenie Narodowe będzie zwołane prawdopodobnie wcześniej, niż to oznaczono poprzednio.

MUSTAFA KEMAL PROSI ALJANTÓW NA SWOJE PODWÓRKO.

Paryż. (PAT.) „N. Fr. Presse”: Potwierdziła się wiadomość, iż Kemal Pasza nie wyśle delegata na konferencję, ponieważ zaniemka oświadczenie wziąć w niej udział, nie chce jednak pod żadnym warunkiem opuścić Małej Azji, gdzie znajduje się jego armia. To też wyłoniła się propozycja, aby konferencję odbyć w Małej Azji.

Niezdecydowane wichrzenia.

DUCH POKOJU PRZEMÓGL WOJNĘ.

Wiedeń. (PAT.) 25. „Wr. Allg. Zeitung“ donosi z Paryża: W Paryżu i Londynie panuje przekonanie, że kemaliści przyjmą warunki pokojowe. Gen. Pelle i admirał Dumesnille otrzymali w tej mierze zapewnienia od Kemala Paszy. Franklin Bouillon odjechał wczoraj wieczór do Azji Mniejszej celem poinformowania Kemala Paszy o doniosłości noty aljanckiej, wystosowanej do niego.

Paryskie koła polityczne liczą się z możliwymi trudnościami ze strony rosyjskiej, mianowicie co do żądania Rosji udziału w konferencji pokojowej. Bolszewickiej koncentracji wojsk na granicy rumuńskiej nie uważa się za groźbę, lecz raczej za podstęp. W każdym razie w kołach ententy niema żadnej poważniejszej opozycji przeciwko udziałowi Rosji w konferencji pokojowej, mimo że obawiają się, iż Rosja będzie czynić trudności natury politycznej.

ROSJA WKRACZA W KONFLIKT WSCHODNI.

Konstantynopol. (AW.) Do Batum przybyły 2 rosyjskie dywizje, które stanowią przednią straż silnej rosyjskiej armii. Pojawienie się jej wywołało w Konstantynopolu duże zaniepokojenie.

ANGLJA PROSI JUGOSŁAWJĘ O WOJSKOWĄ INTERWENCJĘ W MAŁEJ AZJI.

Belgrad. (AW.) Rada gabinetowa przyjęła do wiadomości prośbę Anglii o interwencję wojskową jugosłowiańskich w kwestji Konstantynopola i Tracji. Rada ministrów stanęła zgodnie na stanowisku żądania odpowiednich koncesji w razie, gdyby Anglia obstawała za wysłaniem jugosłowiańskich wojsk. W pierwszym rzędzie żądała by Jugosławia rozbiorzenia Węgier i Bułgarii lub odpowiednich poprawek granicznych na granicy bułgarsko-jugosłowiańskiej i jugosłowiańsko-węgierskiej.

MOBILIZACJA W JUGOSŁAWJI.

Rzym. (AW.) Tut. poranne dzienniki donoszą o wydaniu przez rząd jugosłowiański zarządzeń mobilizacyjnych. Mimo starannego ukrywania tego faktu przez władze jugosłowiańskie dają się zauważyć zmiany na granicy jugosłowiańskiej.

STATEK WOJENNY ANGIELSKI ZATONAŁ.

Londyn. (PAT.) Angielski kontrtorpedowiec „Speedy” zatonał wskutek zderzenia się ze statkiem rybackim na morzu Marmara. 10 osób zginęło, 87 zaś uratowano.

Na horyzoncie wyborczym.

LISTA STAPIŃSKIEGO — NR. 13.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Dowiadujemy się, że nie doszło do ostatecznego porozumienia między PSL. Piast a grupą Stapińskiego, wobec czego grupa Stapińskiego zgłosiła wczoraj do gen. kom. wyborczego własną listę pod nr. 13. Na czele listy państwowej stoi b. min. rob. publ. m. Pruchnicki. Na czele listy do Senatu stoi p. Ptak.

CENTRUM MIESZCZ. — NR. 14.

Wczoraj również zgłosiło do gen. kom. wyborczego swą listę państwową Centrum mieszczańskie narodowo-postępowe i otrzymało nr. 14. Na czele listy do Sejmu stoją: Rosset, Prza-

nowski, Strassburger, do Senatu: Neumann, Porodowicz, Drzewicki.

Jutro ma być zgłoszona lista mniejszości narodowych, która prawdopodobnie otrzyma nr. 15.

„PAŃSTWOWE ZJEDNOCZENIE NA KRESACH”.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) W niedzielę ubiegłą odbył się w Baramowiczach zjazd działaczy kresowych, na którym utworzono blok pod nazwą państwowego zjednoczenia na kresach. Do bloku weszli: P. S. L., P. Zw. Kres., Unia Narodowa, oraz ugrupowania białoruskie i ukraińskie, stojące na gruncie państwowości polskiej. W zjeździe tym między innymi udział wzięli biskup miński ks. Łoziński, arcybiskup wileński prawosławny Dionizy.

Blok wystawi swą listę na kresach oraz wspólną listę państwową, która w tych dniach będzie ogłoszona. Wobec zawarcia tego bloku, będą na kresach wogóle tylko 4 listy, a mianowicie: bloku, Wyzwolenia, Chyjeny i mniejszości narodowych.

KANDYDATURA P. BOBRZYŃSKIEGO COFNIĘTA.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Dowiadujemy się, że pierwotnie wysunięta kandydatura p. Bobrzyńskiego w Krakowie została cofnięta. Na tego miejsce ma być wysunięta kandydatura ministra skarbu Jastrzębskiego.

Wiadomości telegraficzne.

— Zjazd biskupów w Warszawie rozpocznie się dziś i potrwa do 27. bm.
W Norymberdze doszło do połączenia socjalistów większości z niezawisłymi. W ten sposób socjaliści niemieccy tworzą obecnie jednolitą partię. (AW).

Amnestja dla 12 oskarżonych w procesie Fedaka.

Dowiadujemy się z wiarygodnego źródła, że rozprawa Fedaka nie będzie już więcej rozpisana w rozmiarach, zakreślonych przez Prokuraturę. Fedak ma być oskarżony sam o zbrodnię usiłowanego morderstwa, nie będzie oskarżony o zbrodnię zdrady głównej. Co do 12 jego towarzyszy, oskarżonych o współwinę w zbrodni usiłowanego skrytobójczego morderstwa i zbrodni zdrady głównej, ma być zastosowana amnestja.

Zarządzenia wyjątkowe w powiecie kamioneckim.

Borytelem ukraińscy, podjudzani i opłacani przez „rząd“ Petruszewycza w Wiedniu, rozszalałi się do najwyższych granic w powiecie kamioneckim. Doszło do tego, że pewnej nocy, gdy załoga w Kamionce Strumiłowej była chwilowo nieobecna w mieście, banda, na której czele był jakiś „kozak“ na koniu, usiłowała dostać się do magazynu amunicji. Zamiar nie udał się, albowiem warta czuwała i gdy tylko padły strzały, bandyci rozpięchli się w ciemnościach nocy.

Na jarmarku podżegacze wzywali włościan, aby byli w pogotowiu, bo „bude wże wijna z Lachami“ i wskazywali las, w którym mają się „molołcy“ zgromadzić do ataku. Wielu włościan ruszł, którym miłe jest spokojne życie pod rządami „Lachów“, dało naleyżytą odpawę podżegaczom. Władze oczywiście zarządziły po tej agitacji odpowiednie środki bezpieczeństwa i skończyło się na zbrodniczych pogroźkach.

Pożary w powiecie kamioneckim wzniesiano bardzo często. Ludność polska musiała chwycić się samoobrony. Wobec tyłu zbrodni władze zmuszone były ogłosić stan wyjątkowy w całym powiecie.

Kalendarzyk historyczny.

(CO SIĘ STAŁO W DNIU 26. WRZEŚNIA)
W r. 1534 umiera papież Klemens VII. — W r. 1619 Elekcja Ferdynanda II. w Czechach. — W r. 1676 oblężenie Żurawna przez Turków. — W r. 1792 Francuzi pod dowództwem Masseny zadają klęskę Moskom pod Zuryczem. — W r. 1809 bitwa w Sylistri. — W r. 1870 kardynał Antonelli protestuje przeciw zajęciu Rzymu przez wojska włoskie. — W r. 1886 otwarcie międzynarodowego kongresu higienicznego we Wiedniu. — W r. 1898 zostały ekshumowane w Havannie, domniemane zwłoki Columba celem przewiezienia do Hiszpanji. — W r. 1905 Francja i Niemcy dochodzą do porozumienia w sprawie marokańskiej.

Od Wydawnictwa „KURJERA LWOWSKIEGO“

Z dniem 1. października 1922 z powodu bardzo znacznie podwyższonych cen papieru, druku, wszystkich płac, materiałów technicznych, opłat pocztowo-telegraficznych i wogóle wszystkich kosztów, zniwoleni jesteśmy na równi całą prasą polską podnieść cenę prenumeraty „Kurjera Lwowskiego“ która wynosić będzie miesięcznie:

we Lwowie bez dostawy	1.700 Mk.
„ „ z dostawą	1.900 „
Na prowincji	1.900 „
Zagranicą	2.500 „
Cena pojedynczego numeru	80 „

Siwizna to farpocza starości
nie daj się jej zaskoczyć przywołaj na pomoc 1296
„Ondine“ idealny nieszkodliwy płyn do farbowania włosów
B. WASILEWSKI I SPÓŁKA sp z ogr. odpow.
Warszawa, Królewska 3 telef. 153 83
Żądać we wszystkich piewszorzonych Składach aptecznych, Zakładach fryzjerskich i perfumerjach.

KALONIKA.
Kalendarzyk.
Dziś rz. kat. Cyprjana; gr. kat. Keryllja. Jutro rz. kat. Kosmy i Iam; ar. kat. Wozn. Cz. Kresta. — Wschód słońca 5:18, zachód 5:14.
Repertuar Teatru Wielkiego.
Wtorek „Aid“.
Środa „Wesela Fonsia“.
Czwartek „Bal maskowy“.
Piątek „Wesela Fonsia“.
Repertuar Teatru Nowości.
Wtorek „Taniec szczęścia“.
Środa „Sybilla“.
Czwartek „Skowronek“ (debiut p. Skringerówny).
Piątek „Sybilla“.
Młoty teatr miuzyki.
Wtorek „Sprawa Kaizera“.
Środa „Morphium“.
Czwartek „Dudek“.
Piątek „Osma żona Sinobrodego“.
Teatr art.-lit. „Ul“ Ossolińskich 10. program od 16. do 24. września r. b.
1) Część koncertowa. 2) Występy Wojnowskiej, duetu tanecznego Polly i Albert duetu francusko-polskiego Bolla Fuss i Gryniewski. 3) 4) dwa wesołe sketche — Orkiestra. Początek o godz. 8-mej w.
Ag. koncert. Towarzystwa muz. We wtorek 3. października br. **MITJA MIKISCH** słynny pianista berliński. 2350

We Lwowie.

— **Niewłaściwe drogi podatkowe.** Piszą nam: Według projektu ustawy podatek gruntowy ma być podwyższony 20-krotnie. Dotąd skarb państwa pobierał odsetki zwłoki tylko od zaległych podatków. Obecnie zamierza pobierać te odsetki także od dodatków samorządowych i to nie na rzecz odnośnych związków samorządowych, ale na rzecz skarbu państwa. Przepis taki byłby zupełnie niesłuszny i niezem niezasadniony, ponieważ rząd pobierałby odsetki od nieswoich należytości. Ze względu na to, że podatek gruntowy opłacają głównie gminy wiejskie, więc też one głównie poniosłyby stratę w swoich dochodach.

— **Egzamin kwalifikacyjny dla nauczycieli szkół powszechnych** przed komisją egzaminacyjną we Lwowie rozpocznie się częścią piśmienną dnia 14. listopada 1922. Podania wnosić należy za pośrednictwem przełożonej władzy najpóźniej do dnia 10. listopada br. do komisji egzaminacyjnej, Lwów, ul. Skarbkowska 1. 45.

— **Z teatru.** W teatrze Wielkim repertuar tego tygodnia będzie bardzo ciekawy. Prócz „Wesela Fonsia“, w operze wystąpi szereg nowo zaangażowanych sił. W dzisiejszej „Aidzie“ śpiewają pp.: Platówna, Green-Skazowa, Mann, Cyganik i Martini. W czwartkowym „Bal maskowy“ odbedzie się debiut p. Szetarskiej, prócz tego śpiewać będą nowo zaangażowani pp.: Tęczarowska, Dolnicki i Cichoń — W teatrze Nowości zadebiutuje we czwartek w „Skowronku“ p. Skringerówna, długoletnia utalentowana pracownica na naszej scenie. W piątek w dzień swoich imienia wystąpi ulubieniec lwowskiej publiczności

ści Tatrzański w świetnej swej roli w „Sybilli“. W dniu tym liczne rzesze wielbicieli jego talentu zbiorą się w teatrze Nowości, by mu dać wyraz swoich sympatii. Niebawem w tym teatrze odbedzie się premiera operetki pt. „Bajadera“, którą przygotowuje p. Kuligowski. — „Dudek“ i „Osma żona Sinobrodego“ wracają na repertuar teatru Małego. We czwartek „Dudek“, a w piątek „Osma żona Sinobrodego“ z pp. Raśnińską i Justianem w głównych rolach. „Morphium“ po raz ostatni dane będzie we środę. Dziś tj. we wtorek „Sprawa Kaizera“.

— **Ratunku dla emerytów.** Pewien spensjonowany funkcjonariusz państwowy pisze nam, że człowiek, chcący w kwietniu br. kupić 1 kg. kielbasy, bochenek chleba, spodnie i trzewiki musiał zapłacić 9915 mk. Było to wtedy, gdy uregulowano płace emerytów. Dziś za te same przedmioty niezbędnej potrzeby musiałby zapłacić 36.740 mk.! Istotnie skok drożyzny jest potworny. Czytelnik nasz wzywa do walki z drożyzną. Proponuje też by rząd sprzedawał taniej buty i sukna swym urzędnikom i emerytom.

— **Generalna Dyrekcja loterii państwowej**, opierając się na wzorach podobnych loterii zagranicznych, zorganizowała loterię państwową na cele dobroczynne.

Loteria ta obejmuje 100.000 losów. Każdy los składa się z dwu części (połówek), oznaczonych literami A. i B. Sprzedaż losów odbywa się w Generalnej Dyrekcji loterii państwowej (Warszawa, Nowy-Swiat 70), w kolekturach loterii państwowej, większych sklepach, Kasach i urzędach. Losy mogą być zamawiane w Generalnej Dyrekcji loterii państw. także pisemnie przy dołączeniu przypadającej ceny i kwoty na porto pocztowe wysyłki. Konto PKO. 32.000). — Cena losu wynosi 1.000 mp. za cały los, 500 mp. za półówkę. Ciągnięcie odbedzie się publicznie w Warszawie przy ulicy Nowy-Swiat 67 (Kasyno urzędników państwowych) w dniu 22. grudnia 1922. Na drugi dzień po ciągnięciu zostanie wydana urzędowa tabela wygranych, przesłana wszystkim sprzedawcom losów, którzy mają obowiązek okazywania jej bezpłatnie graczom. — Najwyższa wygrana wynosi 2 i pół miliona marek, druga 1 milion, inne od pół miliona do 1200 mkp. Wszystkie wygrane w ilości 18.500 na ogólną sumę 32 milionów wypłaca w gotówce bez żadnych potrąceń Kasa Gen. dyrekcji loterii państwowej (począwszy od dnia 29. grudnia 1922 do dnia 22. lutego 1923 r. włącznie), o ile przedłożone losy są nieuszkodzone co do numerów i grzbietów. — Wypłatę wygranych gwarantuje skarb państwa. Wszystkie wygrane, które z jakiegobądź powodu nie odebrano (nie zrealizowano) do dnia 22. lutego 1923 r., przechodzą na korzyść celów dobroczynnych loterii. Żadne reklamacje z powodu utraty lub zniszczenia losów nie będą uwzględniane. Sprzedaż losów po cenie wyższej od ustanowionej jest surowo zabroniona.

Czysty dochód tej loterii rozdzieli ministerstwo skarbu między instytucje filantropijne, godne uwzględnienia (np. szpitale, schroniska dla dzieci itp.). W razie pomyślnego wyniku stanie się ta loteria stałą instytucją państwową — zamierzone są w tym razie 2 takie loterie rocznie, co da możliwość stałego subwencjonowania wielu instytucji dobroczynnych, w miarę ich potrzeb i użyteczności.

Pomysłowi temu Gen. Dyr. loterii państw. należy w zupełności przyklasnąć. Tysiące instytucji znajduje się dziś w nadzwyczaj opłakanym stanie; kołatają one do skarbu państwa, który nie jest w stanie zaspokoić niejednokrotnie nawet w części ich potrzeb. Społeczeństwo ratowało tych parjasów dotychczas — kwiatkowymi zbiorakami i tańczącym herbatkami. To stanowczo za mało! Instytucje te miały często prawo żądać od społeczeństwa czegoś więcej.

Sądziemy przeto, że myśl stworzenia tej dobroczynnej loterii, pomijając już korzyści osobiste, które każdy gracz może osiągnąć, znajdzie w całym naszym społeczeństwie należyte zrozumienie — a Lwów, który ofiarnością zawsze przyświecał innym miastom, dziś również nie znajdzie się na szarym końcu.

— **Sprawozdanie lwowskiego Tow. ratunkowego za sierpień br.** Tow. ratunkowe udzieliło w sierpniu br. swej pomocy w następujących kate-

gorzjach nieszczęśliwych wypadków: przy zranieniach, złamaniach, zwichnięciach 593 razy, przy nagłych zasnęciach 82 razy, przy zamachach samobójczych 9 razy, chorych przeniesiono 110 razy. Ogółem 794 wypadków. Od początku br. było wezwań 6040, wobec tego statystyka sierpniowa nie odbiega zbyt od statystyki poprzednich miesięcy. Służbę pełniło 7 lekarzy, 5 sanitariuszy i 2 woźniców. Towarzystwo rozporządza 2 karetami i 2 parami koni. (Kraków ma 2 karetki samochodowe).

Wreszcie — co z całym uznaniem podkreślić należy — liczba członków wspierających podniosła się w ub. miesiącu z 1000 na 1200 osób.

— Śledztwo w sprawie żakowskich zamachów ukraińskich w domach przy ul. Kurkowej i Supińskiego trwa w dalszym ciągu. Sprawców dotąd nie wykryto.

— Dlaczego się trytuja? Wczoraj z okazji przeprowadzania przez policję rumacji z mieszkania przy ul. Słowackiego 3 jednej rodziny, zebrała się grupka ludzi, która prowadziła ożywioną i gorącą dyskusję na temat „krzywdy”, jaka spotyka tę rodzinę oraz bezprawia, którego dopuszcza się policja na biedakach. Prawda, że tłumowi nie można posadzać o zbyt zasób rozważli, jednakowoż tego rodzaju branie w obronę, choćby uwydatniająca się tak bardzo w języcznej formie — jak to miało miejsce wczoraj — świadczy o niezbyt dokładnym orientowaniu się mówiących się w urzędzeniach naszej administracji, a w tym szczególnym wypadku, że rumację dokonuje policja jedynie na podstawie wyroku sądowego.

— Tragiczne skutki alkoholu. Onegdaj wrócił w stanie podchmielonym z wesela do swego domu na Zniesieniu 20-letni robotnik W. Weber. W czasie zażmienia alkoholem umysłu począł wyprawiać różne szaleństwa, m. i. groził obecnym zastrzeleniem, aż wreszcie przyłożył sobie lufę rewolweru do skroni i wypalił. Przybyły na miejsce lekarz zastał już zimne zwłoki.

Z całej Polski.

— Wywóz zboża i bydła z powiatu komińskiego za granicę. Donoszą nam z Kamionki Strumiłowej, że rozmaici spekulanci wykupują w powiecie masowo zboże, nierogaciznę i bydło rogate i wysyłają w ołbrzymich masach na Kraków za granicę. Transporty wysyła się ze stacji z wielkim pośpiechem, widocznie spekulanci cie-

szą się protekcją odpowiednich czynników. Władze graniczne powinny zwrócić baczną uwagę na te transporty i zapobiedz ogalacaniu ludności naszego Państwa z najniebezpieczniejszych produktów spożywczych.

— Furjaty ukraińskie mordują. Dzicy furjaci ukraińscy nie poprzestają na podpalaniach i sabotowaniu obiektów rządowych — rozpoczęli walkę bratobójczą na noże. Niedawno ofiarą bandycko-ukraińskiego zamachu padł starorusin dyrektor „Dobrobytu” Karaszkiwicz, a przed kilku dniami zakuli barbarzyńscy „heroje” w Korzycy koło Kołomyj hucula Mychała Prokopowa, postać na Huculszczyźnie, a nawet w Polsce całej ongiś, z okazji prowadzenia delegacji huculskiej do Naczelnika Państwa, nadzwyczaj popularna. Zdaje się jednak, że to już ostatnie podrygi tych szaleńców — gdyż czeka ich bez wszelkiej wątpliwości śmierć pod kulami ruskiego chłopca.

— Delegat chińskiej prasy. Do Warszawy przyjechał wybitny publicysta chiński, a zarazem przedstawiciel wielkiej agencji prasowej w Szanghaju, reprezentującej 400 wydawnictw chińskich, p. Chu. Celem jego podróży jest zwiedzenie Polski i zaznajomienie się z tut. stosunkami.

— „Express Poranny”. W najbliższych dniach zacznie wychodzić w Warszawie bezpartyjny dziennik pod tytułem: „Express Poranny”.

— Zjazd prasy prowincjonalnej rozpoczął się dnia 23. bm. w Kaliszu. Na zjeździe uchwalono zwrócić się do władz o użyczenie trudnemu położeniu prasy prowincjonalnej, w szczególności o zniesienie opłat celnych za papier. Wybory do zarządu dały następujący wynik: red. „Gazety Kaliskiej” Radwan prezes, red. „Ludu” w Częstochowie Sieciński wiceprezes, red. „Gazety Częstochowskiej” Wilkoszewski skarbnik, „Płita”, „Dziennik Narodowy” w Piotrkowie sekretarz, oraz jako członek ks. Brzeziński „Dziennik Sieradzki”.

— Śmierć w płomieniach. W Dolinie k. Gródka Jag. wybuchł w nocy dnia 24. bm. z nieustalonej przyczyny w zabudowaniach Juryna Kranza ogień, który zniszczył doszczętnie wszystkie budynki. Pożar rozszerzył się w tak piorunującym tempie, że dwoje dorosłych dzieci właściciela, a to 23-letni Nuchim i 19-letnia Ryfka znalazło śmierć w płomieniach.

Ze świata.

— Wojenna flota powietrzna bolszewicka składa się z 10 eskadr po 10 samolotów, wszyst-

kie w najlepszym stanie. Dwie trzecie tej floty zakupiono zagranicą, resztę zbudowano w Rosji z materiału przywiezionego z Niemiec. Niemiecy eksperci stwierdzili, że czerwona flota lotnicza nie ustępuje sile flot innych państw. 8 eskadr znajduje się na granicy polskiej. Na wiosnę wybudowanych będzie dalszych 20 eskadr. Piloci są przeważnie dawnymi wojskowymi pilotami niemieckimi. Widzimy więc, jak cernemi są próżności pokojowe i rozbrojenie „towarzysza” Cziczierina.

— Likwidacja „Pamgołu” w Rosji. Z Moskwy donoszą, że w „Izwestiach” wydano rozporządzenie o likwidacji Komitetu centr. „Pamgołu”, tj. pomocy głodnym. W motywach powiedziano, że ze zbiorom nowego urodzaju została stracona bezpośrednia ostrość głodu w Rosji i że upadła konieczność nadzwycz. środków walki z ostrzeż. objawami głodu. Jako termin likwidacji „Pamgołu” ustalono 15. października br.

— Epidemja małżeństw. Wedle „New York Herald”, w dniu 2. września między 10 a 1 w południe w biurze małżeństw w Nowym Jorku zawarto 85 małżeństw, wydano 240 pozwoleń na małżeństwo i 40 par na razie odprawiono z powodu braku wszystkich formalności.

Pieczyno świąteczne udaje się na lepiej, gdy się do niego używa naturalnego tłuszczu roślinnego „KUNEROLU”, który czyni ciasto smacznym i apetytnym.

Komunikaty.

W sprawie bezprawnego przedruku Anhellego J. Słowackiego w opracowaniu Dr. W. Hahn.

Otrzymujemy następujące pismo z prośbą o umieszczenie:

Dopiero niedawno przekonałem się, że oprócz dwóch wydań Anhellego J. Słowackiego, ogłoszonych przezemnie w r. 1905 i 1909, pojawiło się jeszcze inne wydanie tego utworu w r. 1914, star niem księgarski Westa w Brodach, z zaznaczeniem w tytule, jakoby opracowaniem tego wydania miałem się zająć. Wobec tego stwierdzam, że w wydaniu tem rotacem nie odliczając błędów, wypaczających zupełnie słowa poety, żadnego udziału nie miałem. Po wjśnieniu o tymże przedem od p. Felks Westa sen w Brodach, oświadczam zarazem, że wydanie to uka się podczas dłuższej jego nieobecności w Brodach, bez jego wiedzy.

Dr. Wiktor Hahn
profesor Uniwersytetu.

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 25 września

+ Przydział złota sukcesyjnego dla Polski. Zapas kruszcu w P. K. K. P. powiększył się niebawem o 7,300.000 w złocie, co odpowiada 10.8 miljarda marek polskich według kursu obecnego. Procentowo wzrosło przez to ogólny zapas kruszcu P. K. K. P. o 8 proc. Suma ta stanowi dalszą zaliczkę z kwoty, przypadającej Polsce z rozdziału zapasu złota z masy likwidacyjnej Banku węgierskiego na podstawie ostatniej umowy z państwami sukcesyjnymi w marcu rb. Wysyłka tego złota z Wiednia nastąpi

niezwłocznie po ratyfikacji wspomnianej umowy przez Polskę. Niezależnie od tego oczekiwać należy w dalszym ciągu po ratyfikacji umowy przez wszystkie państwa sukcesyjne 8 do 9 milionów koron złotych, jakie przypadną Polsce przy ostatecznym rozdziale masy likwidacyjnej Banku austro-węgierskiego. (AW).

Giełda.

+ Giełda pieniężna Z akcji przemysłowych obroty jedynie w Pezetach i Chodorowskich po kursach wyższych. Ojkos bez zmiany. W papierach lokacyjnych notowano pożyczki lwowskie z r. 1896, 1900, 1911 po 93 i 4 proc. listy zast. Banku hipotecznego i krajowego po 101. Na targu walut haussa. Obroty znaczne. Berlin notował 6. Wiedeń zakończył 11 1/4. Praga doszła

do 267. Zurych notował 1615. Paryż 700. Londyn 38.000 i 37.500. Nowy Jork 8.700. Tendencja dla akcji zwykła, dla walut wybitnie zwykła. Usposobienie silne.

+ Giełda warszawska. (Tel. wł.) (G.) Dalsze zebranie giełdowe było wzburzone, afo- waniem nadeszły poważne wiadomości z Gdańska o zwycze dolara, wobec których kursy normalowały się coraz wyżej, doszedłszy do 9.000 do dolarów, funty zyskały 2.000 punktów, a franki przeszło 50 punktów. Marka niemiecka przekroczyła 6. Do końca zebrania giełdy panował nastrój podniecenia. Co się tyczy akcji, okazał się również nastrój spekulacyjny w kierunku wzrostu. Miljonówka wykazała drobne wahania.

Kursa giełdy lwowskiej.

Z = żądają, T = transakcje. Zresztą: piątą.

A) Akc. Bank.	25 września.	B) Akc. przem.	25 września.
Akc. Związk.	700	Gafota ex . . .	1500
Dyskont Lw.	1800	Górka	8000
Handl. Pozn.	3200	Oikos	T 8100
Hipot. akc. . .	800	Parowozy . . .	1350
Hipot. zemel .	400	Patria	5600
Małopolski . .	750	Pezet	T 1500
Powzeczny . .	375	Pocisk	820
Przemysłowy .	600	Pol. Glob	650
Ziemski kred.	600	Pol. Nafta . . .	1875
B) Akc. przem.		Pol. Tow. Bud.	2500
Brow. Lwow.	18000	Pol. Tow. H. . .	825
Chodorów . . .	T 400	R kszawa	6000
Karpalit	2125	Siersza el	1250
Omleń	3000	Gór. Siersza . .	8500
Portland z S.	—	Tepege	6200
Galicja	70000	Zieleniewski . .	1800
		Żegluga pol. . .	350

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 220	Lwów — dnia 25 września 1922		Warszawa dnia 25 wrześn.	Zurych dnia 25 IX.	Berlin dnia 25 IX.	Wiedeń dnia 25 IX.
	Gotówka	Dewizy	D e w i z y			
100 Mk. pol.	—100—	—100—	—100—	0.06 1/4	18.0	945
1 funt ang.	3600—37000	3700—38000	37250—39450	23.66	6200.00	329.00
100 frs franc.	62500—67000	63000—68000	63500—68000	41.05	1075.00	371.00
100 fr. szwaj.	150000—160000	152500—162000	155000—168000	53.19	25100.00	1.930
100 fr. belg.	57000—62000	58000—63000	59700—62200	38.85	16100.00	58.50
100 K czesk.	4500—26000	24500—26500	25000—25000	16.90	703.00	184.00
100 K węg.	275—325	300—350	—	—	36.54	395
100 K aust.	9—13	10—12	1100—1150	—0.9 1/4	2.07	100.—
100 M niem.	575—625	570—620	570—600	0.36	100.—	630
1 Dolar am.	8400—8400	8400—8600	8400—8925	535.00	1400.00	74600
100 Lir wł.	32000—30000	33000—36000	33400—34300	22.65	5920.00	31400
100 Lei rum.	1600—5000	4850—5250	—	3.15	228.20	45900
100 guild hol.	290000—300000	295000—305000	—	207.40	54250.00	2890000
100 K norw.	P 45000—50000	P 46000—51000	—	90.55	5921.00	126500
100 K duis.	83000—80000	P 80000—85000	—	112.75	7818.00	156000
100 K szw.	P 70000—72500	P 70000—75000	—	141.50	9387.50	1970000

UWAGA: „P” oznacza kursa poprzednie, ostatnio notowane

TEATR AMBULANTY *3110 od dnia 26. września b. r. w Lwowie
INDYJSKI GROBOWIEC Najwybitniejszy i najpiękniejszy film sezonu! **W GŁÓWNEJ ROLI** **WETA MAY**
 Sz. Publiczności! W naszym programie o 10. kawa i zabawa na wczesniej ze seans. 2301

Czas odnowić przedpłatę

ZE SZTUKI.

Salon jesienny 1922, oraz wystawa zbiorowa A. Klara, wystawa zbiorowa R. Sładowskiego i karykatur politycznych K. Kostynowicza, wystawa p. Marji Bianki.

Dzięki inicjatywie i ruchliwości dyrekcji Tow. przyjaciół sztuk pięknych ożywił się pod jesień ruch artystyczny Lwowa. Równocześnie prawie ze zbiorową wystawą dzieł p. Romualda Sładowskiego z Sandomierza i wystawą karykatur politycznych p. Kazimierza Kostynowicza w gmachu Towarzystwa, otwarto Salon jesienny i wystawę zbiorową p. Artura Klara w b. pałacu sztuki na placu Targów Wschodnich.

Katalog wylicza 60 blisko wystawców, pochodzących z różnych środowisk artystycznych polskich, z tych wielu dotychczas nam nieznanych. Z artystów warszawskich po raz pierwszy poznajemy: Cioślewskiego Tadeusza, Popowskiego Stefana, Podgórskiego Stanisława, Pruszkowskiego Tadeusza; dawno już nie widzieliśmy Kędzierskiego Apolinarego, Markowicza Artura, Okunia Edwarda, Skoczylasa Władysława. Drzeworyty tego ostatniego, które na ostatniej wystawie sztuki polskiej w Paryżu wzbudzały ogólny podziw i uznanie tańszej krytyki artystycznej, wybijają się swymi walorami artystycznymi z pośród ogólnych eksponatów.

Kraków reprezentują: Axentowicz, Filipkiewicz Stefan, Janowski Stanisław, Komorowska Wanda, Mehoffer Józef, Rychter Janowska, Weiss Wojciech i i. — Poznań: Pautsch Fryderyk i artysta o wysokiej kulturze artystycznej Roguski Władysław. — Zakopane: Niesiołowski Tymon, Tyszkowski Wilhelm, Terlecki Alfred, — wreszcie Lwów: Albinowska Zofia, Batowski, Dolińska Maria, Gawlikowski Ryszard, Harasimowicz Marcell, Jarocki Władysław, Korzeniowska Wanda, Klara Artur, Kwiatkowski Ludwik, Lotocki Kazimierz, Olpiński Kazimierz, Rozwadowski Zygmunt, Sichulski Kazimierz.

Krajobrazy Schulskiego są obok drzeworytów Skoczylasa największą atrakcją obecnej wystawy.

Niezależnie od tych wystaw, urządzonych staraniem Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych urządziła p. Maria Bianka w własnej pracowni przy ul. Batorego 134 zbiorową wystawę swych prac. Wreszcie dzięki Zarządowi Ossolineum mamy interesującą wystawę rycin i litografii, których przedmiotem jest stary Gdańsk. Szczegółowym omówieniem powyższych wystaw zajmie się w najbliższych dniach. (wit.)

Nekrologia.

W Trz binii zmarła 23. września 1922 r.

Augusta Kochanowska

żona profesora politechniki lwowskiej w 57 r. życia.

Dzień przewiezienia zwłok z dworca głównego na cmentarz Łyczakowski będzie podany w klepsydрах. Piśmienne zawiadomienia nie będą rozsyłane

ZAPISKI.

Stanisław Rossowski: „Chwile“. Wybór poezji. Lwów, 1923. Nakładem autora, str. 223. O dziwnej strukturze poetyckiej jest dusza Rossowskiego, poety, zapisanego chlubnie w piśmiennictwie ostatniej doby. Jest to mistrz ry-

mu i cyzeler słowa, któremu danem jest między grobowymi myślami o śmierci i skrzydlatą myślą najbuniejszej fantazji lawirować z uśmiechem na ustach, który piekący ból i upożone szczęście wlewać potrafi w wiersze swoje, brzmiące czasami zwiastującym tonem puzonu, lub organem echem nabożnych dzwonów. Od najsłabiejszego odcienia imności do natury aż do najskrajniejszego realizmu życiowego przechodzi Rossowski motylkowo lekko, przyciemnia nie zatracając zasadniczego nastroju, przesyconego czasami zgrzytem pesymizmu, albo radośnie i swobodnie, jak odbłask dziennej wesołości, lub wreszcie jak uśmiech kobiecych ust, przepojonych żarem namietności. W cyklu wierszy: „Skazki“ wlewa poeta całe ciepło prometeizmu życia i serdeczności swojej wielkiej duszy, w „Zmierzchniach“ burzę tragicznych kataklizmów. W „Rubinach“, „Panterze“ i „Żelazem po szkło“, nie zdradza Rossowski rzewnego hamletyzmu, czy byronizmu orientalnych modeli, tylko wykazuje szlachetny ton i dumny charakter; temata jego przepiękane są myślą filozoficznych przenosi i zabarwione refleksjami smutku, w rodzaju sceptycyzmu i pesymizmu Nietzschego. A mimo wszystko patrzy się Rossowski na świat dobrodziejnym uśmiechem. W zbiorze poezji swoich ukazuje się czytelnikom jako nalcystyjszy, najpiękniejszy typ prawdziwego obywatela w Polsce wywołanej. Eugenjusz Mellier.

„Młynarza Polskiego“ ukazał się nr. 17—18, wychodzącego w Warszawie pod redakcją p. Kazimierza Walewskiego i zawiera bogatą treść, z dziedzin młynarsko-zbożowniczej, tak samodzielne referaty, jak i kronikę fachową.

NADESŁANE.

(Za rubryką tę redakcja nie bierze odpowiedzialności.)

Zakłady Elektryczne „Vertex“

Warszawa, Marszałkowska Nr. 98. 750

KRONIKA SPORTOWA.

Lwów, 25. września.

Senzacyjne spotkania niedzielne nie sprawdziły zbyt wiele publiczności i trudno było tego wymagać. Zawody Czarnych z Ż. K. S. Hasmoneą i Pogoni I z Pogonią II nie mogą posiadać siły atrakcyjnej, a następstwem takich meczów jedynie będzie dalszy spadek i tak już dość beznadziejnej formy naszych klubów. Jeżeli porównamy zawody w Krakowie tego samego dnia, to faktycznie trzeba ubolewać nad stosunkami, panującymi we Lwowie. Na Kraków nie było za dużo aż dwie drużyny zagraniczne: Admira i Pardubice, u nas nie było miejsca ani na jedną.

Zawody Czarnych z Hasmoneą nie były zbyt interesujące. Czarni mimo licznych rezerwowców, mieli ogromną przewagę, szczególnie techniką przewyższali bardzo swego przeciwnika. Stały błąd tej drużyny wydaje się prawie

nie do naprawienia. Niewykorzystywanie dogodnych pozycji, dziwna nieporadność pod bramką przeciwnika, to cechy zwykłe ataku Czarnych i powód tak słabych wyników. Hasmonea poprawiała się bardzo, gra ambitnie, choć może zbyt surowo, jako całość jednak przedstawia się słabo i przez wejście jej do klasy A, nasze kluby nie zyskają poważniejszego na razie przeciwnika. Zawody powyższe zakończyły się zwycięstwem Czarnych w stosunku 4:2 (1:1). Dla Czarnych zdobył wszystkie punkty Drapała, doskonałe usposobiony, dla Hasmonei Steuermann, obie bramki z wypadów.

Pogoń I—Pogoń II 4:2.

Pierwsza drużyna osłabiona bardzo brakiem Wacka i Garbienia.

Sprawozdanie z zawodów lekkoatletycznych pań, urządzonych przez L. K. S. Pogoń podamy później. F. N.

Z PIŁKI NOŻNEJ.

24. bm. w Krakowie odbyły się zawody między „Cracovią“ a wiedeńską „Admirą“ z wynikiem 2:0 (0:0) na korzyść „Cracovii“. Na boisku „Wisły“ odbyły się zawody „Pardubice“—„Makkabi“, z wynikiem 5:1 na korzyść „Pardubice“.

W Pradze zawody między „Spartą“ a „Viktoria Žižkov“ zakończyły się wynikiem 2:1 (0:1) na korzyść „Sparty“, zaś między „D. F. C.“ wiedeńskim klubem W. A. C. wynikiem 10:1 na korzyść D. F. C.

W Wiedniu odbyły się zawody reprezentacyjne Austrii i Węgier z wynikiem 2:2 (1:1). Zawodom przyglądało się około 70.000 ludzi.

Boxing. Carpentier zwyciężył w walce bokserkiej Battling Siki, odbierając mu w ten sposób mistrzostwo światowe.

OGŁOSZENIA.

LINE STALOWE STANISŁAW ABL

Lwów, Legionów 11. Filia: Sykstuska 3.

Wieczorne Kursa buchaltery ne

dla osób dorosłych (pań i panów) pod kierunkiem Dra Petyn aka-Saneckiego prof. Akademii handl. Nowy kurs i podręcznik. Wpisy, informacje od 5-7 Franciszkańska 9.

MASZYNĘ PAROWĄ i KOCIOŁ

firmy Blumwe i Sohn na 4 HP. Kocioł systemu Paukscha na 8 atmosfer sprzedają zaraz Zakłady Mechaniczno-Techniczne „OPUS“ Sp. z ogr. odp. Warszawa ul. Ks. Skorupki (Sądowa) Nr. 3. telefon 315-99. — Szczegóły telefonicznie.

Wyszedł z druku w 2-częściach ostateczny

Zbiór Ustaw i Rozporządzeń dotyczących opłat stemplowych

obowiązujących na całym obszarze Państwa Polskiego opracowany przez Józefa Mińkowskiego vice-prezesa Izby Kontroli Państwowej.

W doskonałym układzie, ze skorowidzem, zastosowany do praktycznego użytku.

Cena za 2 części 1200 mkp.

Nakładem Polskiej Księgarni i Spółki Wydawniczej „Razwój na Kresach“ w Brześciu n/B. Zadać we wszystkich księgarniach. 1 00

„Dewajtis“

Naturalna woda stołowa pierwszorzędnej jakości (a la Gieshübler). Wysła i dostarcza Zarząd źródła „Dewajtis“ w Pacykowie pod Stanisławowem. Główny skład: KAROL KRUPIŃSKI, Lwów, Akademicka 4. 19 0

KONKURS.

Wydział powiatowy w Skalacie
rozpisuje niniejszem
konkurs na posadę lustratora
majątków gm. nych
z terminem wnoszenia podań do 15. pa-
ździernika 1922.

Do stanowiska tego przywiązane są pobory
X stopnia służbowego urzędników państwowych
wraz ze wszystkimi dodatkami.

Ubiegając się o to stanowisko winni wnieść
do Zarządu Wydziału powiatowego w Skalacie
w powyższym terminie podania do których dołą-
czyć należy curriculum vitae i odpisy świadectw.

Od kandydatów na to stanowisko wyma-
gane jest średnie wykształcenie oraz gruntowna
znajomość rachunkowości i ustaw samorząd-
owych.

Oferty nieuwzględnione pozostaną bez od-
powiedzi.

Skalca dnia 18. września 1922.

Komisarz rządowy:
Zagórski.

2327

Świerzba w leczeniu...
leczy uznana
przez powagi lekarskie
mydlana „**Maśó Pora**
Hebda“, nie plami białizny,
ma przyjemny zapach. **Dla koci**
od świerzby i parcha
„**EKWOL-HEBDA**“.
Na Memoroidy roślinne świe-
czki „**RATELIN-HEBDA**“.
Przedstawicielstwo na Lwów:
Artoka Dra. St. Stenela. 107

BECZKI POCYNKOWANE
200 litrowe, bardzo silne, poleca ze
składu „**PILOT**“, Batorego 4.

KAŻDA PANI dbająca o piękną cerę
używać powinna tylko
KREM BELLONA
Wszędzie do nabycia. Skład fabryczny:
F. BOHOSIEWICZ, Lwów, Hetmańska 6. 96

Tomasyne Górnośląską
i Siarczan Amonu
dostarczona zaraz
oraz przyjmuje zamówienia na
superfosfat mineralny i kostny
SYNDYKAT ROLNICZY S. A.
Lwów, plac Marjański 10. 2301

„**Sylvania**“ — **Lwów** —
2324
Nabielaka 23. l. p.
Zakupuje drzewo materiałowe
i lasy bezpośrednio od właścicieli.

Łóżka żelazne.

Antoni Halski
Lwów
Sobieskiego 3

Nauka i wychowanie

Konces. Prakt. Kursy
księgowości
Z. OLSZEWSKIEGO

Lwów, Kurkowa 38.

rozpoczynają dnia 2. pa-
ździernika nowe kursy
handlowe towarowe i
bankowe w godzinach
rannych i wieczornych,
oraz stenografii pol-
skiej. Godziny dla stron
od 10-12 i od 5-7

Seminarjalnej maury
kurs roczny i dwuletni.
Wpisy przedłużone do 1. pa-
ździernika. Zarząd Zacharje-
wicza 3 2271

Stachozka filozofii
przyjmie lekcje ze szkół
powszechnych i niższego gim-
nazjum. Zgłoszenia ulica
Połockiego 32, I. piętro. 2355

Akademicka przy m. o.
lekcyj języka francu-
skiego, angielskiego i niemie-
ckiego. Zgłoszenia ulica Po-
łockiego 32, piętro I. 2354

Posady i prace.

Saldokontystka posz-
kuje zajęcia. Zgłoszenia
pod „Pilna“ Administr. „Ku-
rjera lwow.“ 2338

Nauczyciel do dwój-
ga dzies z wydziału
ki pozukuje Merz. Iśniczy
Worochta, Lamż do sprze-
dan a 500 kg. modu górskie-
go. 2345

Wdowa po leśniczym,
inteligentna, w śred-
nim wieku, szuka zarząd do-
mku, chętnie wyjedzie. Zgło-
szenia Kurjera pod „Róż.“
2347

Kupno i sprzedaż

NAJWIĘKSZY WYBÓR
w Poznaniu na Pomoczdobry
ryc rolich majątków ziemskich
gospodarstw, fabryk tartak w
Ciechocinie, a także przemysłowo-
handlowych. Właściciel posiada
na sprzedaż „**ORTUNA**“.
Teruń. Szeroka 32. Telef. 233.
2363

Fortepian „krzyż“ kr-
ki, krzyżowy, model 7
sprzedam korzystnie. Kope-
nika 26, parter, ostatnie drzwi
gankiem. 2322

Domostwo hotelowe

około 80 lat w posiadaniu zbudow.
1911 z dużymi lokalami restaura-
cyjnymi, sąsiedztwem towarów
kolonialnych, dużo pokoi dla gości,
duże podwórze i chwy. Ogród
owocowy 2 morgi, duży w naj-
lepszym położeniu miasta zaraz do
sprzedania

Maksymilian Matschke
Zaniemyśl, pow. Środa
(P. z. niemieckie). 1.97

3 parowe
moty tokarckie,
wiertarki, ślusarki itd.
mają tanio do oddania
Erada Schläper,
Bydgoszcz.

Woksy gazowe kowal-
skie, poleca Adolf Krogh, War-
szawa, Krucza 34, tel. 96-64
Ad. telegr. „Krodol“. Firma
istnieje od 1880 r. 2771

**Wielkopolski TA-
JEMNICA** powo-
żenia w życiu. Książkę
owyszczą w syła za popro-
szeniem nadesłaniem 500 m.
lub za zaliczką 640 m.
„**Novitas**“ Poznań, F.
Rat. j. 38. 1.995

Stoż, spód futra, plus w.
altot, liuzk, bielizna
sprzed m. Supińskiego 2. II. 2330
od 3 r.

Różne.

Każda wytworna kobieta
niejednemu twardzi w K-
smeo, w pierwszorz. nym
zakładzie kosmetycznym.
Wid. ołaja 7. 2329

BATERJE
ELEKTRYCZNE

Unieważniam strażnic-
ne na wisko kam-
toński Łazmier, tymoz
sowe zaświadczenie oem-
wystawione przez F. K. I.
Lwów, m. most. 235

Wizytowania

osuwające pokoju z me-
blami i b. bez od 20
1922. Zgłoszenia do
Kierjera lwow.
2310

Konces. onowa p. ez radę szkolną
Kursa handlowa dla dorosłych
ul. Lyczakowska 34.
Wpisy na nowy kurs, obejmujące buchalte-
rję, rachunki kupieckie, korespondencję, technice
handlu i stenografię, odbywa się codziennie do
2. X. Nauka odbywa się popołudniu i wieczorem.
Osobny kurs dla abitymentów.

MIHAGOLD z dwumiesięczną gwarancją
poleca tylko hurtownie
Dom Exp.-Handlowy MICHAŁ HACKEL
Lwów, Szumierzowska 4. 2334

KUNEROL

jest najłatwiej
strawnym tłuszczem
jadalnym
prz. to poleca się 1013
cierpiąc m. na żołądek.

Przedstawiciel: **HENRYKA J. SZYMANNY SYNOWIE**, Lwów.

„OIKOS”
Związkowe Zakłady Przemysłu
i budownictwa drzewnego S. A.
we Lwowie.

Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dnia 10. czerwca
1922 roku zatwierdzoną przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu oraz
Ministerstwo Skarbu reskryptem z dnia 1. września 1922 roku, ogło-
szonym w Monitorze Polskim Nr. 210 z dnia 16. września 1922 roku
zostanowionem zostało podwyższenie kapitału akcyjnego Spółki
Akcyjnej „**OIKOS**“, Związkowe Zakłady przemysłu i budownictwa
drzewnego S. A. we Lwowie

z Mp. 150,000.000
na Mp. 200,000.000

czyli o Mp. 50,000.000 przez wydanie sztuk 50.000 nowych na
okaziciela opiewających gotówką pełnowpłaconych akcji Em. V po
Mp. 1.000 nominalnej wartości każda, przyczem zostało przyznanie
właścicielom akcji poprzednich emisji pierwszeństwo do nabycia
sztek 25.000 akcji nowej emisji.

Na tej podstawie ogłasza niniejszem Rada Zawi-
dowcza subskrypcję do wykonania prawa poboru na na-
stępujących

w warunkach subskrypcyjnych:

- Dotychczasowym akcjonariuszom przyznaje prawo pierwszeństwa do nabycia nowych akcji a to w stosunku jednej nowej na sześć starych akcji.
  - Prawo poboru zgłoszone i wykonane być musi w czasie od 1-go do 31-go października 1922 r. pod rygorem utraty tego prawa.
  - Akcjonariusze wykonujący prawo poboru winni przedłożyć równocześnie ze zgłoszeniem swoje akcje celem uwidocznienia na nich wykonania prawa poboru.
  - Kurs emisyjny wynosi dla dawnych akcjonariuszów wykonujących prawo poboru Mp. 3000 za akcje z dotychczasem 6 proc. odsetek od wartości emisyjnej od 1/7. 1922 do dnia wpłaty oraz podatku emisyjnego w wysokości 3/100 Mille.
  - Przy zgłoszeniu prawa poboru należy uiścić gotówką całą cenę kupna.
  - Nowe akcje uczestniczą w zyskach Spółki od dnia 1/7. 1922.
- Zgłoszenia przyjmuje: **Polski Bank Przemysłowy** oraz
wszystkie jego oddziały. 235